

■ Tahsil

IQTISODIY TEJAMKORLIK – DAVR TALABI

■ Oxiri. Boshlanishi 1-betda

Zero, transformatsiyalash — bu qulay investitsiya muhitini yaratish, korporativ boshqaruvning zamoniav usullarini joriy etish, xarajatlarni kamaytirish hisobiga daromadlarni oshirish, davlatning iqtisodiyotdagi ishtirokini kamaytirishni nazarda tutadi. Ulkan investitsiyav salohiyatga ega Navoiy kon-metallurgiya kombinatida transformatsiya jarayonlari muvaffaqiyati amalga oshirib kelinmoqda. "Boston Consulting International Inc Group (BCG)" kompaniyasi bilan hamkorlikda Navoiy kon-metallurgiya kombinatini raqamli transformatsiya qilishning 2030-yilgacha mo'ljallangan strategiyasi ishlab chiqildi, operation samaradorlikni oshirish bo'yicha chora-tadbirlar amalga oshirilmoxda.

Xorijiy investorlar va xalqaro moliya bozori ishtirokchilar uchun kombinat faoliyatining shaflofigini ta'minlash maqsadida, xalqaro moliyaviv

hisobot standartlariga muvofiq, kombinatning moliyaviv hisobotlari "Deloitte & Touch" xalqaro auditorlik kompaniyasi tomonidan auditdan o'tkazilib, ijobji xulosa olinmoqda. Shuni alohida ta'kidlash joizki, 2024-yilda Navoiy kon-metallurgiya kombinatiga "Fitch Ratings" va "Standart & Poors" xalqaro reyting agentliklaridan ilk marotaba "BB+" darajasidagi "Barqaror" prognozli uzoq muddatli kredit reytingi olindи. Shu bilan birga, agentliklar kombinatning mustaqil kredit to'lov qobiliyatini (SASP) "BB+" darajasida baholadi. Bu esa o'z navbatida xalqaro kapital bozoriga chiqish imkoniyatini yaratadi.

O'tgan yilning oktabr oyida Navoiy kon-metallurgiya kombinatining har biri 500 million AQSh dollarini bo'lgan, umumiy qiymati 1 milliard AQSh dollariga teng ilk xalqaro obligatsiyalar muomalaga chiqarildi. Obligatsiyalar ikkita teng transh bo'yicha I transh bilan 4 yil muddatga va II transh

66

2024-yilda "Navoiy kon-metallurgiya kombinat" AJ tomonidan 94 trillion so'mlik mahsulot ishlab chiqarildi.

- O'sish sur'ati 2023-yilga nisbatan 105,3 foizga teng bo'di.

- O'zbekiston Respublikasi Davlat budjetiga 57,5 trillion so'm miqdorida soliqlar va dividendlar to'landi.

- Investitsiya dasturi doirasida 789,6 million dollarlik mablag' o'zlashtirilib, 715 ta yangi ish o'rni yaratildi.

- Mahalliylashtirish dasturi doirasida 916 milliard so'mlik mahalliylashtirilgan mahsulot ishlab chiqarildi va tarmoqlararo sanoat kooperatsiyasi doirasida 6,2 trillion so'mlik mahsulot xarid qilindi.

- Xarajatlarni maqbullahshtirish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar ijrosi mahsulot tannarxini 3,7 trillion so'mga kamaytirish imkonini berdi.

bilan 7 yil muddatga xalqaro fond bozorida muvaffaqiyatlari joylashtirildi. Ta'kidlash joizki, xalqaro fond bozorida xorijiy investorlar tomonidan kombinat obligatsiyalarini sotib olish uchun tushgan arizalarning umumiy summasi 5,5 milliard AQSh dollarlarini tashkil qilib, obligatsiyalar dastlabki buryurtasidan 5,5 barobarga oshdi. Xalqaro obligatsiyalarning chiqarilishi Navoiy kon-metallurgiya kombinati va mamlakatimiz uchun muhim voqealardan biri bo'lib, yurtimiz tarixida davlat korxonalarini va tijorat banklari o'tasida eng yirik va muvaffaqiyatlari muomalaga chiqarilgan xalqaro korporativ obligatsiyalar sifatida qayd etildi.

Navoiy kon-metallurgiya kombinat tomonidan ilk obligatsiyalarning chiqarilishini global inves-

torlar hamjamiyati bilan kelgusi samarali aloqalarning ilk qadamlari sifatida e'tirof etsak ayni haqiqat bo'ladi. Ushbu yangilik korxona tarixida ham, mamlakatimiz iqtisodiyoti uchun ham muhim o'rinn egallaydigan tarixiy voqeа, investorlar tomonidan qiziqish bildirilishi tufayli korxonaning barqaror rivojanishini ta'minlash uchun kelajaka sarmoya kiritishning muhim qadamlaridan bira bo'ldi. Yurtimizning asosiy rivojanish yo'nalişlarini belgilab beruvchi "O'zbekiston – 2030" strategiyasida mamlakatimiz kon-metallurgiya sanoatini rivojanlantirish uchun katta maqsadlar belgilab olindi. Jumladan, 2030-yilga borib, O'zbekistonda yuqori daromadli mahsulot uchun zarur bo'lgan mis ishlab chiqarish 3,5 barobar, oltin – 1,5 barobar, kumush – 3 barobar, uran – 3 barobar oshadi. Mamlakat milliy moliya bozorining bargarorligini, mamlakatning xalqaro kapital bozorlaridan kredit jaib qilish imkoniyatlari, tarkibiy islohotlar o'tkazilishi hamda milliy

Dildora KARIMOVA
suhbatlashdi.

■ Актуальная тема

Природный уран – основной экспортный продукт Государственного предприятия «Навоийурэн», является одним из важных, если не самым важным ресурсом для мирового производства «зеленой» энергии посредством ядерных технологий. Мне представилась уникальная честь и возможность своими глазами увидеть, как этот стратегический ресурс вносит свой вклад в развитие экономики нашей страны и укрепление международного сотрудничества.

БИЗНЕС, КОТОРЫЙ НАХОДИТ ОТКЛИК В МИРЕ

После обретения независимости в 1991 году Республика Узбекистан стала полноценным хозяином своих уранодобывающих активов, в конечном итоге сформировав государственную компанию, сегодня известную как Государственное предприятие «Навоийурэн». Руководство предприятия постоянно модернизировало горнодобывающее производство, внедряя передовые методы добычи и расширяя геологоразведочные работы, сохраняя при этом твердую приверженность экологически ответственным методам работы.

Хотя по объему производства мы значительно отстаем от более крупных стран-производителей урана, но все же Узбекистан играет значительную роль в поставках природного урана для атомных электростанций по всему миру. По данным «Всемирной ядерной ассоциации» (WNA), Республика Узбекистан стабильно входит в десятку крупнейших мировых производителей урана. В последние годы наша страна в среднем ежегодно производила более 3000 тонн урана.

Государственное предприятие «Навоийурэн» на сегодняшний день является единственным производителем урана в Республике Узбекистан. Наш отдел занимается налаживанием международных партнерских отношений и управлением внешнеторговых экспортных договоров. Ежедневно мы с моими коллегами ведем активные переговоры с нашими иностранными партнерами, чтобы ответ-

ственно удовлетворить мировой спрос на природный уран.

Следует отметить, что природный уран не используется непосредственно на АЭС. Сначала природный уран преобразуется в гексафторид урана, после чего происходит обогащение изотопа урана U235 – делящегося компонента, который позволяет осуществить цепную реакцию в реакторах. В этой связи грузополучателями нашей продукции выступают т.к. «конверсионные предприятия» – заводы, оказывающие перерабатывающие услуги на коммерческой основе, такие как французский «Орано», канадский «Камеко», американский «Конвердин» и др.

При этом стратегическое расположение нашей страны в сочетании со стабильным управлением государства в целом и предприятия в частности позволило нам развивать долгосрочные экспортные отношения со странами Азии, Европы, Северной Америки и других регионов мира. Поскольку ядерная энергетика становится все более важной в борьбе с изменением климата, наше предприятие намерено сохранить – если не расширить – свою крепкую, важную позицию на мировом рынке природного урана.

Мы гордимся тем, что гарантируем, что наши методы добычи соответствуют строгим экологическим стандартам. Начиная с новых проектов по геологоразведке до методов производства, таких как подземное выщелачивание, мы постоянно стремимся минимизировать воз-

ействие на окружающую среду, одновременно максимизируя эффективность.

Несколько лет назад наша команда вела напряженный раунд переговоров с восточноазиатской компанией, которая хотела диверсифицировать свои поставки урана. Несмотря на языковые барьеры и различия в правовых рамках, нам нужно было подготовить проект контракта с нуля до готового к подписанию в течение нескольких дней. Я сам, мой коллега из

■ SHKB Idoraviy harbiylashtirilgan qo'riqlash otryadi – 60 yoshda!

HARBIY TARTIB, QAT'IY INTIZOM BIRLIGI

Vatanni himoya qilish,
bu – faqat qo'lg'a quro
olib chegaralarda hushyor
turish emas, balki Vatanning
moddiy va ma'navy
boyliklarini qo'riqlash ham
muqaddas burch, aslida!

Shimoliy kon boshqarmasiga qarashli bo'linmalarini qo'riqlash, ruxsatnomali tartibni o'natish, tovar-moddiy boyliklarning talon-toroy qilinishing oldini olish maqsadida 60 yil muqaddam Idoraviy harbiylashtirilgan qo'riqlash otryadi tashkii etilgan edi.

– Otryad nomi ham, undagi jarayon va mehnat faoliyati ham qat'iy harbiy qoidalarga asoslanganini ko'ssatadi.

Kon boshqarmasida sanoat tarmoqlari,

texnologik jarayonlarning rivojanishni,

qolaversa, respublikamizdagи ijtimoiy-

siyosiy islohotlar otryad jamoasi oldiga

yangi vazifalarni qo'ymoqda. Bugungi

otryad besh yoki o'n yil oldingi Idoraviy

harbiylashtirilgan qo'riqlash otryadi

emas, uning tartib-qoidalari, kadrar

siyosati va moddiy-teknik bazasi bat-

mom yangilangan. Faoliyitamiz ruxsat-

nomali tartibni amalg'a oshirish, korxonalar

hamda "Dovg'iston" va "Kokpatas"

sanoat maydonlarida tovar-moddiy

boyliklar talon-toroy qilinishing oldini

olish, maxsus yuklarni kuzatib borishni

taminlash, mayjud texnik-muhandislislik

hamda aloqa vositalaridan to'g'ri va

unumli foydalanan, tabiiy ofatlar va fav-

qulodda hotlatlar ro'y berganda ularni,

barтарaf etishda qatnashishdan iborat.

Ayni paytda

otryadda 250 nafardon ortiq xodim

mehnat qilmoqda. Ishlab chiqarishning

kengayishi, korxona va tashkilotlar so-

nining ortishi ishchi-xodimlarimiz zim-

maciga ko'proq vazifa yuklaydi. Ana

otryadda 250 nafardon ortiq xodim

mehnat qilmoqda. Ishlab chiqarishning

kengayishi, korxona va tashkilotlar so-

nining ortishi ishchi-xodimlarimiz zim-

maciga ko'proq vazifa yuklaydi. Ana

otryadda 250 nafardon ortiq xodim

mehnat qilmoqda. Ishlab chiqarishning

kengayishi, korxona va tashkilotlar so-

nining ortishi ishchi-xodimlarimiz zim-

maciga ko'proq vazifa yuklaydi. Ana

otryadda 250 nafardon ortiq xodim

mehnat qilmoqda. Ishlab chiqarishning

kengayishi, korxona va tashkilotlar so-

nining ortishi ishchi-xodimlarimiz zim-

maciga ko'proq vazifa yuklaydi. Ana

otryadda 250 nafardon ortiq xodim

mehnat qilmoqda. Ishlab chiqarishning

kengayishi, korxona va tashkilotlar so-

nining ortishi ishchi-xodimlarimiz zim-

maciga ko'proq vazifa yuklaydi. Ana

otryadda 250 nafardon ortiq xodim

mehnat qilmoqda. Ishlab chiqarishning

kengayishi, korxona va tashkilotlar so-

nining ortishi ishchi-xodimlarimiz zim-

maciga ko'proq vazifa yuklaydi. Ana

otryadda 250 nafardon ortiq xodim

mehnat qilmoqda. Ishlab chiqarishning

kengayishi, korxona va tashkilotlar so-

nining ortishi ishchi-xodimlarimiz zim-

maciga ko'proq vazifa yuklaydi. Ana

otryadda 250 nafardon ortiq xodim

mehnat qilmoqda. Ishlab chiqarishning

kengayishi, korxona va tashkilotlar so-

nining ortishi ishchi-xodimlarimiz zim-

maciga ko'proq vazifa yuklaydi. Ana

otryadda 250 nafardon ortiq xodim

mehnat qilmoqda. Ishlab chiqarishning

kengayishi, korxona va tashkilotlar so-

nining ortishi ishchi-xodimlarimiz zim-

■ Davlat mukofoti sovrindorlari

"Sharqiy" va "Dovgiztov" konlarida tarkibida qimmatbaho ma'danli boyliklar bo'lgan kon jinslarini tashish vazifasi Shimoliy kon boshqarmasi Avtomobil transporti boshqarmasi jamoasi zimmasiga yuklatilgan. Kon ma'danlari avtoag'dargichlar yordamida karyerlardan tashib chiqilib, temiro'l dumpkarlariga yuklanib, 3-gidrometallurgiya zavodiga yetkazib beriladi. Konchilik texnikalarini boshqarish insonlardan matonat va mahorat talab qiladi. Ahil jamaa oldida turgan rejalarining bajarilishida dispatcherlik xizmati xodimlari, jumladan "Shuhrat" medali sohibi Shodiyor Umarovning ham hissasi bor albatta.

Shodiyor aka Uchquduq shahrining Alisher Navoiy mahallasi-dagi besh qavatlari uyning 5-qavatida istiqomat qiladi... Chiqquncha sog' odamni ham charchatadigan zinapoyalar... Bu ellikka yaqin zinalardan har kun bir oyqo bilan chiqib-tushish Shodiyor uchun hayotida o'tqazgan qiyinchiliklarga solishtirganda anchayin oson akeginligini keyinroq angladidi...

U Samarqand viloyatining Ishtixon tumanida tug'ilib, oddiy oildan voyaga yetgan. Ortidan to'rt nafr ukasining ergashishiga ishonib, oly ma'lumotli bo'lishga intildi. 2000-yil Toshkent davlat texnika universitetini tugatib, yosh mutaxassis sifatida Shimoliy kon boshqarmasiga ishga o'natildi. Kursdoshlarining ko'pi Qizilqumming qoq markazi bo'lgan – Uchquduqqa kelishga unchalik shoshilishmadi. Talabalik yillari ota-onasiga yordam deya goh xonodon loysuvog'i-ni, goh bir tadbirkorning yuzlab qopini ko'tarib arzimagan choycha-qa olyan yigit uchun NKMDay korxonada ishlash yo'llanmasi katta baxti bo'lganini o'shanda biroz tushundi-yu... lekin bugun katta baxtligini yanada chuqurroq his etyapti. Ko'pchilik hamqishloqlariunga havas qilishi. Hattoki, "Shodiyorinig mening bolamini ham o'sha yerlarga ishga olib ketisin, ilmiy, mehnatkash bola", deydiganlari ham topildi. Butun umr traktor haydab, oila tebratgan otasi Umar aka va tuman shifoxonasida farroshlik qilib, o'g'lining kelajagiga ishongan onasi Mehriniso opanan quvonchlar ming quvonchga ulandi o'sha kunlar...

Afsuski, Shodiyor Uchquduqda ish boshlaganining birinchi qishidayoq oyoq va qo'llarini souvqa oldirdi. Qancha muolajalar foyda bermadi. U bir oyog'i dan, ikkinchi oyog'ining panjalardan ajaril qoldi. Keyinchalik barmoqlarini kesib tashlashga to'g'ri keldi...

– Katta farzand bilan bog'liq orzularning chilparchin bo'lishini hammadan ko'ra men yaxshi bilardim, – deb eslaydi Shodiyor. – Kolxoza traktorchilik qilgan otam doim o'qi, bizzay qora moyga botib yurmaysan, derdi. O'zim iqtisod sohasini yaxshi ko'ssam ham baribir taqdir meni texnikalar bilan oshno qildi. Endi ishlayman, otanomga, ukalarimga yordam beraman, degan paytimda nogiron bo'lib qoldim. 2001-yilda hayotimni o'zgartirib yuborgan baxtsiz voqe yuz berdi. Qani edi, doxtirlar yashamaydi degan gapni aytса edi, deyman. Men bilan Navoiy-Toshkent oraliqida yugurgan onam va otamni ko'zim qiyaydi. Nogironlik aravachasida kasalkona

■ Turli kasb egalari

MAS'ULIYATNI HIS QILIB

Respublikamizning barcha tashkilot va idoralarida tarixiy, siyosiy, iqtisodiy, ilmiy va texnik ahamiyatga ega hujjatlarni arxivlar saqloviga to'liq hamda ma'lum muddatga qabul qilish va saqlash tizimli ravishda yo'liga qo'yilgan.

Navoiy kon-metallurgiya kombinati faoliyat boshlagan ilk davrdan unda geologiya va ilmiy-teknik yo'analishidagi hujjatlarni saqlanadigan Markaziy arxiv, shuningdek, kapital qurilish bo'linmasining texnik arxiv tashkil qilin-gan bo'lib, ayni vaqtida texnik arxiv kombinat qurilish boshqarmasi tarkibidadir.

– Arxivimizda davr talabi bilan zarur hujjat-larning nafaqat qo'qoz, balki elektron formati ham yaratilgan, – deya so'z boshladи arxiv xodimi X.Teshayeva. – Bu juda qulay bo'lib, ular bizga hujjatni tezda aniqlash imkonini beradi. O'zbekiston Respublikasining "Arxiv ishi to'g'risida"gi Qonunining 23-moddasida tashkilot, muassasa, korxonalarining arxiv hujjatlarini, shuningdek, jismoniy shaxslarning shaxsiy arxiv hujjatlarini saqlash ular tomonidan mustaqil ravishda amalga oshirilishi belgilab qo'yilgan.

Vazifamiz ko'lamiga respublikaning loyiha tashkilotlari, kombinat bo'linmalarining loyiha va konstruktorkil byurolaridan keladigan, qurilayotgan obyektlarning loyiha-smeta va texnik hujjatlarini qoq'oz va elektron shaklda qabul qilish, ularni hisobga olish va saqlanishi ta'minlash kiradi. Shuningdek, kombinat boshqarmasi bo'limlari xodimlariga xizmatda foydalanan uchun loyiha hujjatlarining arxiv nusxasini berish, bo'limlar va xizmatlarni yangi kelgan hujjatlarining tegishli qismi bilan tashishish, loyiha hujjatlarining nusxasini ko'rib chiqish va kelishish uchun kombinat bo'linmalariga, ekspertiza o'tkazish uchun loyiha huj-jatinining arxiv nusxasini davlat ekspert tashkiliga, obyektlarning loyiha hujjatlarini o'sha bo'linmalarida doimiy saqlash uchun yubarish, loyiha hujjatlarining elektron bazaga o'z vaq-tida kiritilishini ta'minlash, loyiha tashkilotlari tomonidan o'zgartirishlar kiritilgan loyiha huj-jatlarini aktual holatda saqlash, Investitsiya departamenti, kombinat bo'linmalarining kapital qurilish boshqarmasi va bo'limlari xodimlarini loyiha tashkilotlariidan kelgan loyiha hujjatlarini bilan tanishtirish, mutaxassislarining loyiha bo'yicha bildirigan fikrlarini to'plash ham bizning zimmamizda. Bo'limiz tomo-nidan amaldagi me'yoriy hujjatlarga asosan

saqlanishi shart bo'lmagan hujjatlar ajratilib, inventarizatsiyadan o'tkaziladi. Bo'linmalar-dagi texnik arxivlarga uslubiy rahbarlik qilib, ularga loyiha hujjatlarini to'g'ri hisobga olishda amaliy ko'mak beramiz.

Quriladigan obyektlar bo'yicha loyiha hujjatlar ishlab chiqish "O'zgeorangmetitli" MChJ, Markaziy loyihalash byurosiga va boshqa qator loyiha tashkilotlari tomonidan amalga oshiriladi. Masalan, "O'zgeorangmetitli" MChJ tomonidan "Muruntov" konini o'zlashtirishning V navbati 1-bosqichi, shu kondagi sanato obyektlarning elektrik ta'minoti, "Zarmitan" konining quy'i sathlarini o'zlashtirish, "Pistoli" konida oltin tarkibili ma'danlarni qazib olish va qayta ishslash majmuasini qurish (6-GMZ) bo'yicha loyiha hujjatlar ishlab chiqildi.

"Kokpats" va "Dovgiztov" konlari da ma'dan qazib olish loyiha hujjat ishlari Markaziy loyihalash byurosiga tomonidan amalga oshirilmoqda.

Keladigan loyiha hujjatlar, ishlanmalar, tex-nik iqtisodiy asoslar tasdiqlanib, amalga osh-guncha bosqichli jarayondan o'tadi. Ular na-faqat mutaxassislarimiz, balki ekologlar, SES, sanoato xavfisligi, yong'in xavfisligi va yana bir qator boshqa xizmatlar tomonidan ko'rib chiqilishi va tasdiqlanishi lozim. Agar ma'lum loyiha yoki loyiha hujjatlar bo'yicha muta-xassalar tomonidan e'tiroz, fikrlar, sharshlar bo'lsa, loyiha hujjatlar uni ishlab chiqqan tashkilotga qayta ishslash yoki to'ldirish uchun qaytariladi. Hozir arxivda 35 mingdan ortiq hujjatlar saqlanmoqda, 2023-yilda 450 ta kirish va 333 ta chiqish hujjatlar, o'gan yili esa 475 ta kirish va 330 ta chiqish hujjatlar ro'y-xtatga olingan.

Ayni vaqtida bo'limda ikki nafr kishi ishlayapmiz. Har uch yilda "O'z.arxiv" agentligi huzuridagi Ilmiy-uslubiy markazining Navoiy filialida malakamizni oshirib boramiz.

Hujjatarning butunligicha saqlanishi, ular-dan doimiy foydalanan imkoniyati yaratilishi-da arxivlarni hozir ham, bundan keyin ham muhim ahamiyat kasb etib qolaveradi.

A.AXMEDOVA.

hovlisida o'tirib, yoshi ulug' odam bilan gaplashib qoldim. U shunday motivatsiya berdi, bu so'zlar yashashga bo'lgan ishtiyoyimni qaytaridi. O'lin sendan yuz o'girayotgan ekan, u tomonga shoshib nima qilasan? Bir oyoq, ikkita qo'l bilan yashashing uchun imkoniyating borku, deya ruhlantirdi.

Ko'chaga chiqqanimda men kabib imkoniyati cheklangan odamlarni ko'raman. Ularda ko'chaga chiqsam hamma menga qaraydi, degan tushuncha bor. To'g'ri, bunday holatdan chiqib ketish qiyin, ammo ijtimoiy hayotga qo'shilib ketishni uddalasa, mehnat qilib, halol pul topsa bo'ladi. Buning uchun yuragida yashashga ishtiyoy kuchli bo'lishi shart ekan.

Dastavval xayolimga hammasi tugadi, degan fikr kelardi. Lekin g'ururim birovning qo'liga qarab o'tirishga yo'l qo'ymasdi. Shunday

paytlarda erkak kishi uuda o'tirib qolmasdan oilasini boqishi kerak, deb turli kasb-hunarlarg'a qiziqib ko'rardim. Murakkab kezlerda korxonam jamoasi bir kun bo'sida meni yolg'izlatmadni, rahbarlar yana ishga olishdi. Bugun boshqarma ekspluatatsiya bo'limi dispecheri bo'lib ishlayapman. Ijtimoiy himoying yaxshiliqi bois, ba'zida nogironligini ham esidman chiqadi. 4 nafr farzandim bor. Ularning baxti kamoli uchun er-xotin mehnat qilyapmiz. Katta o'g'lim harbiy bo'lishini orzu qiladi. Bir qizim matematikaga, boshqasi adabiyotga qiziqadi.

Halol ishlab, harakat qilsa, Alloh har tomonidan berar ekan. Meh-nat qilsang, rohatini ko'rasan, deb shunga aytishadi, shekilli. Davlat mukofoti to'grisida kutilmagan xabarни eshitib, hayron qoldim. Chunki medal tugul, bior oddiy mukofot olish ham xayolimga kelmagandi. 2023-yilda "Shuhrat" medali bilan taqdirlanganda quvon-chimning cheki yo'q, e'tibor va e'tirofdan juda xursand edim. O'sha lahzalardagi hayajonimni so'z bilan tasvirlay olmayman. Shunda har qanday holatda ham ortga chekinmaslik kerakligini anglagandan.

Yilda bir marotaba reabilitatsiya markaziga davolanish uchun borib u yerda turli darajada imkoniyat cheklangan, aksariyat otan-osisi, turmush o'tog'i yoki boshqqa kimlagardir qaram bo'lib qolgan insonlarni ko'raman. Ular ham harakat qilsa, ishlasa bo'ladi-ku, deb umrini zoye ketkazayotganiga achinaman. Oralarida birorta hunar-ni o'rganib, tirkhilibagini qilib ketsta bo'ladiganlari juda ko'p. Bersang yeymen, deb yotaverish juda noto'g'ri ish. Nogiron degani uuda yaq malib o'tirish kerak, degan emas. Alloh bergan imkoniyatdan to'g'ri foydalish lozim. Imkoniyati cheklangan shaxslarning harakati, fikrashi sog'lon odamlaridan yaxshiroq bo'lsa bo'ladik, yomon bo'limaydi. Faqat inson o'z oldiga bior maqsad qo'yib, intilsa bo'ldi.

Matonatli inson Shodiyor Umarovning hayoti, fikr-mulohazalarini kimgadir ibrat bo'lsa ne ajab!

Laylo KARIMOVA.

Коллеги отзываются о ней как о волевом, требовательном специалисте. Она не приемлет незавершенности в делах, недосказанности в словах и неопределенности в намерениях. Ее принцип – делай свою работу так, чтобы за нее не было стыдно. Такого же отношения Диляра Эбедляева, руководитель группы учета кадров отдела кадров ПО "НМЗ", ждет и от своих коллег.

ВСЕ БУДЕТ ПРАВИЛЬНО, НА ЭТОМ ПОСТРОЕН МИР

На завод она пришла 20 лет назад. Вчерашия студентка Навоийского государственного горного института Диляра приступила к работе контролера электромонтажных работ отдела технического контроля. Она и сегодня прекрасно помнит и с теплом отзыается о своем наставнике мастере ОТК Людмиле Бойко, встретившей в отделе молодую выпускницу горного института. В этом же отделе много лет трудился ее отец Назим Эбедляев. В задачи Диляры входили контроль сборки электрических шкафов новых станков и станков, поступивших на ремонт в объединение. Работа нравилась, было интересно. Однако задержаться надолго в ОТК не получилось.

– Профессию сотрудника отдела кадров сама не выбирала. Все вышло само собой. В 2005 году меня заметил тогда работавший в должности зам. директора по кадрам ПО "НМЗ" Нишон Эсиргапов, – вспоминает героиня. – Перевели в отдел кадров на период временно отсутствующего сотрудника. С 2005 по 2007 годы работала в отделе кадров. Потом вышла замуж и в 2007 году ушла в отпуск по уходу за ребенком. Еще будучи в декрете мне позвонили и предложили постоянную работу в кадрах, в связи с тем, что одна сотрудница уволилась.

За более чем 16 лет кадровой службы Диляра Назимовна изучила эту профессию, что называется, «от и до» и сделала вывод: хороший кадровик – это, прежде всего, хороший психолог. Принять правильное решение о человеке помогают знания именно в этой области, считает она, плюс опыт, интуиция и правильные вопросы.

– Мы работаем с людьми. Поэтому важен навык ведения переговоров. Случаются кризисы управления, недопонимание между работником и работодателем – это зона работы специалиста по управлению персоналом. Его задача анализировать, убеждать, искать компромиссы и конструктивные решения, – делится героиня. – Умение договариваться помогает предотвращать конфликты, разрешать сложные ситуации. Работа связана не только с людьми, в большей степени с делами (документами) на них. Поэтому необходимо работать с программами электронного документооборота и информационными системами. Уметь находить, анализировать правовую информацию и применять ее на практике.

При этом важно быть гибким, оперативно реагировать на текущую ситуацию. Законодательство и рынок труда стремительно меняются – нельзя цепляться за прошлый опыт. Появляется комплексный подход. Это означает, что кадровик должен разби-

ваться не только в кадровом делопроизводстве, тру-dovom законодательстве, но и знать основы налогово-го и архивного законодательства, вопросы защиты персональных данных.

Вникая глубоко в процесс работы, Диляра не забывает о главном предназначении женщины – хранительице домашнего очага, матери, жены. Она гордится своей семьей. С супругом Наримоном Суфьяновым воспитывают двоих детей. Сын Ислам мечтает стать IT-программистом. Дочка, второклассница Сафира, гимнастка, регулярно выезжает на соревнования по Узбекистану и другие страны. Из Дубая, например, привезла медаль за первое место. Как вохихсяться детьми и не поддерживать в том, что у них хорошо получается!

У самой же Диляры хорошо получается вести и документооборот, и хозяйство, а еще и вкусно готовить. Как истинная крымская татарка она изумительно жарит чебуреки с мясом и сыром, и вариет в турке ароматный кофе! В их доме часто собираются родственники и друзья, которых она угощает кулинарными шедеврами.

– Все будет правильно, на этом построен мир, – использует фразу из любимого романа М.Булгакова "Мастер и Маргарита" Диляра Назимовна. – То есть все будет так, как и должно быть, поэтому советую людям никогда попросту не волноваться и жить по совести. И тогда будет получаться везде и во всем!

Ситора ЯТИМОВА.

■ Uchquduqdan xabarlar

Mamlakatimizda ishsizlar sonini qisqartirish, aholiga qulayliklar yaratish, mavjud bo'lgan muammolarga yechim topish maqsadida, tizimli ishlar amalga oshirilmoqda. Aholi, ayniqsa, xotin-qizlar va yoshlarning bandligi ta'minlanmoqda.

BANDLIK – FAROVONLIK OMILI

O'tgan 2024-yilda Shimoliy kon boshqarmasiga Uchquduq tuman kambag'allikkini qisqartirish va bandlikka ko'maklashish bo'limi tomonidan yo'naltirilgan qabul kvatalari orqali ijtimoiy himoyaga muhto 150 nafarga yaqin fuqarolar ishga qabul qilindi. Ularning 100 nafardan ortig'i kon boshqarmasi O'quv kursida o'qilib, ikkinci kasbga yo'naltirildi. Shuningdek, kon boshqarmasida Navoiy davlat texnikalarini, Toshkent davlat transport universiteti, Toshkent davlat texnika universiteti, Toshkent davlat universiteti bitiruvchilaridan 120 nafarining bandligi ham ta'minlandi.

Dilshunos Norova bir necha yil ilgari tur-mush o'thog'i bilan Rossiya davlatiga borib ishladi. Musofirchilik, golaversa, ikki nafar farzandining sog'inchisi uning nafaqat ruhiyatiga, balki sog'ligiga ham ta'sir qildi. O'zbekistonqa qaytgach, mashaqqatlar bilan ishlab topgan pulining yarimidan ko'pi sog'liklarini tiklash uchun sarflandi. Ana shunday kunlarning birida Dilshunosni ishga taklif qilishdi. Unga o'n yillar o'zi ishlashtiru orzu qilgan korxona – Shimoliy kon boshqarmasiga kvota berildi. Mutaxassisligi yo'qligi bois, u boshqarma binosida farrosh bo'lib ishlaqmoqda. Bundan o'zi ham, olsasi ham rozi. Eng asosiyisi, o'z yurtida, bolalari qurshovida yashayapti.

Dilshunos ishbad bo'sh paytlarida tiku

Onam rayhon taqar edi chakkasiga ...

Onam rayhon taqar edi chakkasiga,
Hovlimizni tutar edi gulning isi.
Ko'ltapo'shak kiyar edi yarashiqli,
Ikki o'rim sochi kabi go'zal ismi.

Yonoqlari oydek edi, qoshi kamon,
Bo'ylariga yarashardi keng kuylagi.
Tol shoxiga osilgandi doka ro'mol,
Ro'mol emas hilpirardi dil bo'lagi.

Qaldirg'ochlar onamdayin parvonadir,
Boshim uzra charx urardi so'rav ahvol.
Bugun esa onam yo'qdir, ekilmas gul,
Ayvon buzib tashlanganda, ko'ngil - malol!

Ariq ko'mib yuborilgan, o'smas tol ham,
Menga aziz bolaligim o'tgan dargoh.
Samodagi zuhro kabi yonib turar,
Ota uyim - onam yurgan keng qiblagoh!

Shunchaki, dunyodan ketmabman o'tib

To'maris, otingning bergen jilovin,
Men haqning jangiga kirmoq istayman.
Qamchini qo'limdan qo'ymay, savalab,
Anavi g'irromni yiqlmoq istayman.

Alpomish berarsan balki, tulporing,
Or uchun talashar bir nabirangga.
Balki Barchinoyni hamrohim etib,
Oq yo'l tilarsan men ham, zavjangga.

Kurashib, kurashib holdan toyganda,
Bir qultum suv tutgin ona Zarafshon.
Qizilqum gardingni ko'zimga surtib,
Men kurash yo'lidan ketyapman hamon.

Meni qo'llagaydir ishqotashlar,
Qalamni o'zidan ortiqroq sevib.
So'z yukin ardoqlab ko'tarsam, demak,
Shunchaki, dunyodan ketmabman o'tib.

Odil Hotam gaydadir?

Ustozim, qadringiz o'tyapti yomon,
Topolmay izingiz qovrilar jonim.
Hamisha adolat istaydi inson,
Ko'rsangiz, otashda kechmoqda holim.

Siz yurgan bog'larda sokinlik, sukut,
Ijodning qozonin qaynovi o'zga.
Qalamning zalvori bo'lgan-ay unut,
"Yilt etgan yulduzlar" cho'p suqar ko'zga.

Havaskor shoirlik davosin qilar,
Lek, "so'z"da bilmaydi so'zlarning o'rni.
Haq so'zni aytasam gar, yuzimni tilar,
Ma'qullab fikrini, jiyirar burnin!

Ustozim, qadringiz o'tyapti yomon,
She'r yozar juda ko'p, so'zsevar taqchil.
Qalamkash so'z qadrin bilsa gar har on,
Ijodi sevilib, nomlanar - xalqchil!

Muhayyo NAZAROVA.

Ayting sizni qanday unutay?

Sevsam agar, o'zimdan kechib,
Jonu jahon so'zimdan kechib,
Devonaman aqlimdan kechib,
Ayting sizni qanday unutay?

Titramoqda bezovta yurak,
Qo'shiq endi kimlarga kerak,
Dod solmoqda sizzis bu falak,
Ayting sizni qanday unutay?

Kemirmoqda qalbimni hijron,
Ketmoq uchun bo'saydi imkon,
Sizsiz endi yashashim gumon,
Ayting sizni qanday unutay?

Tillarimni kessam qaniydi,
Ko'zlarimni o'ysam qaniydi,
Vujudimni bo'sam qaniydi,
Ayting sizni qanday unutay?

Yurakkinam titrab turibdi,
Sizsizlikka ko'nmay yuribdi,
Ollohar on holim ko'ribdi,
Ayting sizni qanday unutay?

Belbog' bekorga emas

Orta qadam tashlama erkak,
Yoring ko'zin yoshlama erkak,
Tug'ilgansan tayanch bo'lismaga,
Minnat oshin oshlama erkak.

Qoyadek bo'l, tog'lardek mag'rur,
Yuragingdan o'chmasin g'urur,
O'rnak bo'lilg salovatda sen,
Farzandlar yashasin masrur.

Erkak so'zi unvondir bilsang,
Olam kular bu so'zdan kulsang,
Sen botirsan g'amga dosh bergen,
Yer-u zamin titraydi yursang.

Belda belbog' bekorga emas,
G'iybat, hasad shunqorga emas,
Erkak bo'lib tug'ilgansan bil,
Mag'lub bo'lism, tulporga emas.

Mening yoshligim

Shodlikka limmo-lim hayot karvoni,
Barcha yillar ichra, yillar sultonni,
Umrimming eng nafis beg'ubor oni -
Mening bolaligim, mening yoshligim.

Tashvishsiz g'ururla tik turgan boshim,
Qalbimda porlagan mehr quyoshim,
Sevinchdan to'kilgan bir tomchi yoshim -
Mening bolaligim, mening yoshligim.

Sochimni siypalab o'rgan jamalak,
Jilosin olamga sochgan kamalak,
Beg'ubor chamanga chorlagan malak -
Mening bolaligim, mening yoshligim.

Bog'ni iftixorla madh etgan bulbul,
Gulzorni yashnattagan alvon atirgul,
Sokin go'shalarga yetaklagan yo'l -
Mening bolaligim, mening yoshligim.

Ko'chada chopqillab quvnagan sho'x qiz,
Osmonda nur sochib porlagan yulduz,
Qalbimda to abad goldir o'chmas iz -
Mening bolaligim, mening yoshligim.

Muhayyo NAZAROVA.

Jlhom uyg'ondi

So'z sehriga bo'lib mahiliyo,
Qalamim ham ishqida yondi.
Muxlislarim uchun muhayyo,
Bir she'rdirkil jlhom uyg'ondi.

Misralarda Vatan namoyon,
Quvonchlardan shamoldek yeldi.
Sog'inch hijron ila yonma-yon,
Men Vatanni kuylagim keldi.

Ona yurtim go'zal Paxtachim,
Tuprog'ingda mangu izim bor.
Lekin sendan bitta o'tinchim,
Unutmagil mening qarzim bor.

Keng dalangning og'ushlarida,
Bolaligim yayrab yotibdi.
Sinfoshim xotirasida,
Sog'inchlarim sayrab yotibdi.

Qancha sendan uzoq bo'lmayin,
Shunchalar ham yaqinimdirsan.
Ko'ngil qarib, kuzak bo'lmayin,
Bahor kabi yolqinimdirsan.

Oh yoshligim, o'tgan kunlarim,
Eslasam til sayrab ketadi.
Sog'inchlardan so'zlar tunlarim,
Bag'ringda dil yayrab ketadi.

Umid

Bahor kabi yashnatib dilni,
Mudrab yotgan o'ksik ko'ngilni,
Sabolardek go'zal sunbulni,
Sham chirog'i bo'lib kelgil sen.

Xayolida dunyoni kezgan,
Go'zallikda tanholik sezgan,
Yolg'on ishqdan payvasta bezgan,
Parilarning shamchirog'i bo'l.

Bir o'g'lonki, mardning sarasi,
Arslonsifat har bir na'rsi,
Rom etguvchi ishq asirasi,
Botir o'g'lon shamchirog'i bo'l.

Umid senga bog'langan dilim,
Sensiz so'zni aytolmas tilim,
Muhabbatsiz yashashdir-o'lim,
Ishq uyining shamchirog'i bo'l.

Munira TOG'AYEVA,
Markaziy kon boshqarmasi xodimi.

Sochlaringiz oqaribdi

Sochlaringiz oqaribdi, onajon,
Ajinlar turnadek tizim tizib.
Umringiz gulzorin oralab yillar,
Bugun ellik dona gulni uzibdi.

Chaqnoq ko'zlarining to'sibdi bulut,
Nega xira tortib qolibdi, ona.
Biz bergan ozorlar, tashvishlar, Sizning
Yoshligingiz tortib olibdi, ona.

Bizga gulzorlarni hadyalar aylab,
O'zingiz yuribsiz tikan oralab.
Biz kapalak quvib yurgan chog'larda,
Tikanlar qo'yibdi Sizni yaralab.

Bugun biz farzandlar kamolga yetib,
Sizga uzoq umr so'raymiz, ona.
Qora sochingiza yoqqan qorlarni,
Qaynoq mehrimiz-la kuraymiz, ona.

Gulshanda BOBOMURODOVA,
Zarafshon shahri.

O'zbek ayoli

Kuyida eng nafis navosi bordir,
So'zida qushlarning sadosi bordir,
Tengi yo'q dunyoda ibosi bordir,
Naqadar go'zaldir o'zbek ayoli.

Chehrasi bahorday yashnab turadi,
Ko'zlar quvonchdan chaqnab turadi,
Borliqni borligi bezab turadi,
Naqadar nafisdir o'zbek ayoli.

Mehnatdan tolmagay kun-u tunlari,
Oilada, ro'zg'orda o'y-xayollar,
Dunyonni tebratar nozik qo'llari,
Naqadar bardoshli o'zbek ayoli.

Arziydi doimo bo'lsak ta'zimda,
Azaldan ayollar bo'lgan e'zozda,
Ehtirom etaylik har so'zimizda,
Naqadar yuksakdir o'zbek ayoli.

Ota

Farzandlarin asrab-avaylab,
Himoyalab turuvchi ulkan qal'asiz.
Shunchalar mehribon, shunchalar aziz,
Ota, Siz naqadar buyuk insonsiz.

Siz daraxtsiz - yomg'iru-do'llar,
Hatto bo'ronlar ham sindirolmagan,
Mening uchun kuchli qalqonsiz,
Ota, Siz naqadar buyuk insonsiz.

Sizga talpinaman qayda bo'lsam ham,
Tafti qaynoq, tengsiz quyoshisz,
Mening uchun o'ni unutgan,
Ota, Siz naqadar buyuk insonsiz.

Muqaddas Vatan

Vatan - muqaddasdir menga azaldan,
Men una bir yaproq hamda chiroyman.
Bahra olib o'sdim she'ru - g'azaldan,
Ota-onam quyosh, men esa oyman.

Bag'rida hamisha menki baxtiyor,
Yurtga xizmat qilish etdik ixtiyor,
O'z yurtimda omad bo'ldi menga yor,
Vatanim bunchalar go'zal, betakror!

Ona zamin xazina, tilloga boysan,
Bag'ringda behisob ma'danlaring bor.
Yangi O'zbekiston yurtga chirosan,
Men bundan hamisha etgum iftixor!

Shodlik bu payt menga hamxona,
El baxtiga yaxshiyamki sen borsan,
Sen ulug'san, muqaddassan, yagona,
Sharq gavhari atalgan hur diyorsan.

Nodira UMAROVA,
Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari
boshqarmasi muhandisi.